

Revisorerna

Till:
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport över årsredovisning 2015

Kommunrevisorerna i Åmåls kommun har granskat kommunens årsredovisning 2015. Vi har i granskningsarbetet biträttats av KPMG.

Utifrån granskningen kan revisorerna konstatera att årsredovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för redovisningsperioden.

Resultatet för år 2015 utgör en vinst uppgående till 35,4 Mkr. Det är ett klart bättre utfall än budgeterat. Överskottet beror framförallt på ändrade redovisningsprinciper avseende erhållna ersättningar från Migrationsverket som förbättrat resultatet med 26,2 Mkr och även det särskilda statsbidrag som kommunen erhöll avseende migration i december där 2,2 Mkr intäktsfört på 2015.

Kommunen uppnår i år samtliga sex finansiella mål. Det är framförallt årets goda resultat, till stor del på grund av intäktsföring av migrationsmedel, som medför att alla de finansiella målen uppfylls. Avseende de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning uppfylls ett mål, resterande mål uppfylls delvis.

För ytterligare bakgrund till våra bedömningar hänvisar vi till den bilagda revisionsrapporten.

Vi önskar att kommunstyrelsen inkommer med kommentarer till den genomförda granskningen senast den 15 juni 2016.

För kommunrevisionen

Lennart Hansson

Inga Engström

Åmåls kommun

Granskning av årsredovisning 2015
Rapport

KPMG AB

Antal sidor: 10

Karlstad 2016-04-05

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och god redovisningssed	1
1.2	Mål för verksamheten	1
2.	Bakgrund	3
3.	Syfte	3
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	4
7.	Metod	4
8.	Projektorganisation	4
9.	Resultat av granskningen	4
9.1	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
9.2	Finansiella mål	5
9.3	Verksamhetsmål	5
9.4	Årsredovisningen i övrigt	7
9.4.1	Förvaltningsberättelsen	7
9.4.2	Balanskravet	7
9.4.3	Verksamheten	7
9.4.4	Resultaträkning	8
9.4.5	Balansräkning	9
9.4.6	Kassaflödesanalys	9
9.4.7	Sammanställd redovisning	10
9.4.8	Övrigt	10

1. Sammanfattning

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2015-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen. Granskningen har i det väsentliga skett med utgångspunkt i SKYREVs (Sveriges kommunala yrkesrevisorer) utkast till vägledning för redovisningsrevision.

1.1 Finansiella mål och god redovisningssed

Årsredovisningen uppfyller, enligt vår mening, såväl lag som krav enligt god redovisningssed och ger därmed en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för redovisningsperioden.

Resultatet för år 2015 utgör en vinst uppgående till 35,4 Mkr. Det är ett klart bättre utfall än budgeterat. Överskottet beror framförallt på ändrade redovisningsprinciper avseende erhållna ersättningar från Migrationsverket som förbättrat resultatet med 26,2 Mkr och även det särskilda statsbidrag som kommunen erhöll avseende migration i december där 2,2 Mkr intäktsfört på 2015.

På kostnadssidan har personalkostnaderna ökat med 37,8 Mkr (7,1 %) samtidigt som kostnader för köpta tjänster minskat med 9,1 Mkr.

En avstämning av balanskravet enligt KL görs i årsredovisningen som en del av resultatanalysen. Kommunen räknar med att kostnaderna för migration kommer öka väsentligt under de närmsta åren varför kommunstyrelsen föreslår att 28,4 Mkr reserveras i balanskravsresultat för att täcka framtida kostnader avseende detta. Utöver detta har realisationsvinster på 0,7 Mkr avgått från årets resultat. Balanskravsresultatet uppgår efter dessa justeringar till 6,3 Mkr. Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt.

Kommunen uppnår i år samtliga sex finansiella mål. Det är framförallt årets goda resultat, till stor del på grund av intäktsföring av migrationsmedel, som medför att alla de finansiella målen uppfylls.

1.2 Mål för verksamheten

Åmåls kommuns vision är; ”Sveriges mest gästvänliga stad”. Utifrån visionen har kommunfullmäktige beslutat om strategiska utvecklingsområden, strategiska mål samt inriktningsmål vilka redovisas i årsredovisningen. Det finns totalt åtta stycken strategiska utvecklingsområden och till dessa finns åtta stycken strategiska mål kopplade. I årsredovisningen görs en samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse avseende de strategiska målen. Där framgår att endast ett av målen anses uppfyllt medan de resterande sju målen bedöms delvis uppfyllda.

¹ Kommunallag (1991:900)

På nämndnivå redovisas måluppfyllelsen av inriktningsmålen som är kopplade till de strategiska målen. Det redovisas totalt 47 st inriktningsmål och av dessa anses 22 st uppfyllda, 23 st delvis uppfyllda och 2 st anses ej uppfyllda.

Vi anser att det är bra att kommunen formulerat strategiska utvecklingsområden med strategiska mål där en samlad bedömning av måluppfyllelsen på en övergripande kommunnivå görs. Det verkar dock saknas tydliga kriterier för när ett strategiskt mål anses uppfyllt.

När det gäller inriktningsmålen menar vi att det är en stor skillnad mellan relevansen av olika mål. Generellt är de mål som anses delvis uppfyllda tämligen omfattande och komplexa medan flera av de mål som anses uppfyllda är enklare. Det är också svårt att bedöma när ett inriktningsmål ska anses uppfyllt och vissa mål bedöms inte särskilt mätbara.

Vi uppmanar sammanfattningsvis kommunen att fortsätta utveckla målarbetet så att det blir tydligare och mer relevant.

2. Bakgrund

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning per 2015-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL² bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalanden avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för kommunrevisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2015. Granskningen har i det väsentliga skett med utgångspunkt från SKYREVs (Sveriges kommunala yrkesrevisorer) utkast till vägledning för räkenskapsrevision.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningsansatsen har varit substansgranskning av bokslutsposter utifrån en väsentlighetsbedömning. Viss granskning av den interna kontrollen har genomförts och då med utgångspunkt på årsredovisningen.

Granskningen har inte haft som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag
- Kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL

² Kommunallag (1991:900)

Vi har vidare bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med kommunfullmäktiges mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen har avsett kommunstyrelsens årsredovisning.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovsvis granskning av specifikationerna till årsredovisningen med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Marcus Persson, Auktoriserad revisor, och Alexandra Augustsson, revisor.

9. Resultat av granskningen

9.1 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

9.2 Finansiella mål

Kommunen redovisar i årsredovisningen utfallet av sex kommunövergripande finansiella mål.

Målsättning	Uppföljning
Totala kostnader ska inte uppgå till mer än 98,5 % av totala intäkter.	Målet uppfylls. Totala kostnader uppgår till 96,2 % av intäkterna.
Det ekonomiska resultatet ska vara på en nivå som minst resulterar i att det egna kapitalet inflations-säkras.	Målet uppfylls. Resultatet uppgår till 35,4 Mkr.
Investeringar ska finansieras med egna medel. Undantag får ske för investeringar som sker inom skattekollektivet. Dessa får finansieras med hjälp av externa lån.	Målet uppfylls. Samtliga investeringar finansieras med egna medel.
Låneskulden bör amorteras med minst 1 Mkr per år.	Målet uppfylls. Amortering har skett med 33 Mkr under 2015.
Soliditeten ska uppgå till minst 50 %.	Målet uppfylls. Soliditeten uppgår till 50 %.
Avsättningar för framtida förpliktelser ska planeras och hanteras inom driftsbudget.	Målet uppfylls. Avsättningar görs för nya förpliktelser.

Vår bedömning

I år uppnås alla de sex finansiella målen vilket illustreras i ovanstående tabell. Detta beror till stor del på årets goda resultat som framförallt kan härledas till ersättningar och bidrag avseende migration. Tidigare skuldförda ersättningar uppgående till 26,2 Mkr har intäktsförts samtidigt som en tredjedel motsvarande 2,2 Mkr av det särskilda statsbidrag avseende migration som kommunen erhöll i december har intäktsförts. Kommunen måste fortsatt se till att ekonomin är i balans och att målen uppnås för att säkerställa en god ekonomisk hushållning.

9.3 Verksamhetsmål

Ämåls kommuns vision är, ”Sveriges mest gästvänliga stad” vilket beskrivs i fyra värdeord.

- Genuin
- Omtänksam
- Aktiv
- Modig

Utifrån visionen har kommunfullmäktige beslutat om strategiska utvecklingsområden, strategiska mål samt inriktningsmål vilka redovisas i årsredovisningen. Mål- och resultatuppföljningen sker även på nämndnivå. Uppföljningen sker i trafikljusform.

Det finns totalt åtta stycken strategiska utvecklingsområden och till dessa finns åtta stycken strategiska mål kopplade. I årsredovisningen görs en samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse avseende de strategiska målen. Där framgår att endast ett av målen, **värdigt åldrande med god livskvalitet**, anses uppfyllt medan de resterande sju målen bedöms delvis uppfyllda.

På nämndnivå redovisas måluppfyllelsen av inriktningsmålen som är kopplade till de strategiska målen. Respektive nämnd utgår från de strategiska mål som är relevanta för dess verksamhet. Det redovisas totalt 47 st inriktningsmål varav 34 st unika. Av de totalt 47 st inriktningsmålen anses 22 st uppfyllda, 23 st delvis uppfyllda och 2 st anses ej uppfyllda.

Strategiskt mål	Antal uppfyllda inriktningsmål	Antal delvis uppfyllda inriktningsmål	Antal ej uppfyllda inriktningsmål
Barn och unga i Åmåls kommun ska växa upp under trygga och goda förhållanden.	2	2	1
Värdigt åldrande med god livskvalitet	3	0	0
Fler människor i arbete.	3	2	0
Åmål – det självklara turistmålet med kultur och fritid i fokus.	0	4	1
En effektiv verksamhet, professionellt bemötande och hög kvalitet ska präglade våra verksamheter.	8	6	0
Vi ska ligga i framkant inom samhällsutvecklingen.	5	2	0
Vi planerar för ett hållbart samhälle.	1	5	0
En infrastruktur och samhällsplanering som främjar kommunens utveckling.	0	2	0

Vi anser att det är bra att kommunen formulerat strategiska utvecklingsområden med strategiska mål där en samlad bedömning av måluppfyllelsen på en övergripande kommunnivå görs. Vi anser dock att det verkar saknas tydliga kriterier för när ett strategiskt mål ska anses uppfyllt.

När det gäller inriktningsmålen menar vi att det är en stor skillnad mellan relevansen av olika mål. Generellt är de mål som anses delvis uppfyllda tämligen omfattande och komplexa medan flera av de mål som anses uppfyllda är enklare. Det är också svårt att bedöma när ett inriktningsmål ska anses uppfyllt och vissa mål bedöms inte särskilt mätbara.

Vi uppmanar sammanfattningsvis kommunen att fortsätta utveckla målarbetet så att det blir tydligare och mer relevant.

9.4 Årsredovisningen i övrigt

9.4.1 Förvaltningsberättelsen

Enligt KRL 9:2 ska årsredovisningen innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

Vi anser att kommunens årsredovisning uppfyller de krav som ställs enligt ovan.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse ingår även en risk- och känslighetsanalys som ger utökad information om kommunen.

9.4.2 Balanskravet

En avstämning av balanskravet enligt KL görs i årsredovisningen som en del av resultatanalysen. Kommunen räknar med att kostnaderna för migration kommer öka väsentligt under de närmsta åren varför kommunstyrelsen föreslår att 28,4 Mkr reserveras i balanskravsresultat för att täcka framtida kostnader avseende detta. Utöver detta har realisationsvinster på 0,7 Mkr avgått från årets resultat. Balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till 6,3 Mkr. Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt.

9.4.3 Verksamheten

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL utan betraktas som underlag till Kommunstyrelsens förvaltningsberättelse.

I Åmåls kommun ska samtliga nämnder redovisa sin verksamhet i årsredovisningen. Redovisningen innehåller bland annat en genomgång av mål- och resultatuppfyllelse för de mål som gäller för nämnden. Genomgången sker enligt ett trafikljussystem vilket ger en snabb överblick. En sammanställning avseende återfinns i stycke 9.3 ovan. Den gemensamma målstrukturen innebär en tydligare koppling mellan kommunens övergripande mål och nämndernas verksamhet.

2015, Mkr	Utfall	Avvikelse mot budget
Kommunfullmäktige	-2,8	-0,3
Kommunstyrelse	-99,5	0,3
Bygg- och miljönämnd	-0,1	0,1
Barn- och utbildningsnämnd	-233,1	2,7
Säffle-Åmål Teknik- och fritidsnämnd	-35,1	0
Vård- och omsorgsnämnd	-277,0	2,8
Överförmyndarnämnden	-0,1	0
Integration och arbetsmarknad	-28,3	-0,2
Finansförvaltning	20,9	27,7
	-655,1	33,1

Det kan noteras att finansförvaltningen har en positiv avvikelse mot budget uppgående till 27,7 Mkr. Detta förklaras framförallt av intäktsföring av tidigare balanserade ersättningar från migrationsverket samt intäktsföring avseende en trettondel av det bidrag från migrationsverket som erhöles i december 2015, totalt 28,4 Mkr. Vård- och omsorgsnämnden avviker också positivt mot budget vilket till stor del förklaras i lägre kostnader för fortbildning och bostadsanpassning samt högre intäkter avseende statsbidrag. Barn- och utbildningsnämnden gör ett positivt avvik mot budget vilket är summan av både positiva och negativa avvikelser på flera områden

9.4.4 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2014-2015 samt mot budget för 2015.

Mkr	Utfall 2015	Utfall 2014	Budget 2015
Verksamhetens nettokostnader	-655,1	-669,8	-688,1
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	687,8	666,3	688,5
Finansnetto	2,7	2,2	1,8
Årets resultat	35,4	-1,3	2,2

Resultatet för år 2015 utgör en vinst uppgående till 35,4 Mkr. Det är ett klart bättre utfall än budgeterat. Detta kan till stor del härledas till ersättningar och bidrag avseende migration. Tidigare skuldförda ersättningar uppgående till 26,2 Mkr har intäktsförts samtidigt som en trettondel motsvarande 2,2 Mkr av det särskilda statsbidrag avseende migration som kommunen erhöles i december har intäktsförts. Kommunen har även erhållit 7,0 Mkr i återbetalning från AFA avseende retroak-

tivt sänkta premier vilket i årsredovisningen kommenteras som en jämförelsestörande post och upplysning lämna i not avseende detta. Återbetalningen från AFA har använts till partiell inlösen av pensioner.

På kostnadssidan har personalkostnaderna ökat med 37,8 Mkr till stor del beroende på nyanställningar samt partiell inlösen av pensioner. Samtidigt har kostnader för köpta tjänster minskat med 9,1 Mkr. Kostnader för avskrivningar är i nivå med fjolåret.

9.4.5 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2013 – 2015.

Belopp i Mkr	Kommunen		
	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Balansomslutning	414,9	395,6	392,8
Redovisat eget kapital	208,9	173,5	174,8
Eget kapital inklusive ansvarsförbindelse pensioner	-110,9	-163,1	-179,9
<i>Soliditet</i>	<i>50 %</i>	<i>44 %</i>	<i>45 %</i>
<i>Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner</i>	<i>Negativ</i>	<i>Negativ</i>	<i>Negativ</i>
Omsättningstillgångar	167,3	170,9	170,5
Kortfristiga skulder	181,7	177,7	151,5
<i>Balanslikviditet</i>	<i>92 %</i>	<i>96 %</i>	<i>113 %</i>

Till samtliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats.

9.4.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar har inverkat på kommunens likvida ställning.

Kommunens kassaflöde är negativt med -5,4 Mkr vilket främst beror på amortering av lån med 33 Mkr, investeringar i materiella anläggningstillgångar 22,5 Mkr samt ökning av finansiella anläggningstillgångar med 16,7 Mkr.

9.4.7 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har enligt vår mening upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I Åmåls kommuns årsredovisning ingår en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för hela kommunkoncernen där dotterbolagen Åmåls Kommunfastigheter AB (ÅKAB) och Stadsnät i Åmål AB (SÅAB). Däremot ingår i år inte kommunen andel av Dalslands Turist AB (25 %) och Dalslands kommunalförbund (23 %) vilket är i enlighet med reglerna.

ÅKAB redovisar en vinst för perioden om 4,2 Mkr och SÅAB redovisar ett nollresultat. Koncernens sammanlagda resultat utgör en vinst uppgående till 37,2 Mkr.

9.4.8 Övrigt

Personalredovisning, noter, tillämpade redovisningsprinciper, finansiella nyckeltal med mera kompletterar årsredovisningen och bidrar till att göra denna informativ och överskådlig.

KPMG, dag som ovan

Marcus Persson
Auktoriserad revisor